

DET KONGELIGE DEPARTEMENT FOR INDUSTRI OG HÅNDVERK
AKERSGT. 42 OSLO DEP. — TELEFON 41 78 00

Kraftlaget Opplandskraft,
Postboks 51,
SKÖYEN.

NVE/001326
V | 1960

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

Jnr. 1460/60 IDV
SS/Me

17. juni 1960

Utbygging av Hunderfossen. Ensbyfallene.

Ved kgl. res. av 20. mai 1960 er bestemt:

1. I medhold av lov om vassdragene av 15. mars 1940 §§ 104, 105 og 62, pkt. 1 og 5 tillates Kraftlaget Opplandskraft å bygge og drive Hunderfossen Kraftverk og kreve avstått det som trengs av grunn og rettigheter for utbygging av Hunderfossen - Ensbyfallene m.v. - alt i det vesentlige i samsvar med søknader av 23. juni og 28. august 1959 og dermed fremlagte planer, og for övrig på de vilkår og under den forutsetning som er nevnt i Industridepartementets tilråding av 20. mai 1960.
2. Det fastsettes som gjeldende inntil videre manövreringsreglement for dammen ved Hunderfossen overensstemmende med det utkast som er tatt inn i Industridepartementets nevnte tilråding.
3. Industridepartementet bemyndiges til å gi eventuell tillatelse etter vassdragslovens § 55 eller § 148 - til innlösning eller ekspropriasjon av fallrettigheter som er nødvendige for den under pkt. 1. nevnte utbygging, men som ikke måtte være ervervet.

///. En vedlegger i eksemplar av den påberopte søknad med vedlegg sammenheittet og forsynt med departementets påtegning i dag.

De oppstilte vilkår er sålydende:

1. Utbyggingen må påbegynnes innen 2 år fra tillatelsens datum og fullføres innen en ytterligere frist på 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av arbeidsstans eller av andre årsaker har vært umulig å utnytte.

2. Kraftlaget plikter å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende inntaksdammen. Planene skal approberes av departementet. Dammen skal utføres på en solid måte og til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Dens utførelse såvel som dens vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av kraftlaget.
3. Kraftlaget plikter å treffe slike tiltak samt å slippe forbi vann slik at den almindelige flötning forulempes så lite som mulig. Spørsmålet om hvilke ^{forføyninger} det skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.
4. Kraftlaget plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe skader og ulemper som oppdemningen fører med seg for tömmertilleggingsplasser, utislagsplasser m.v. Spørsmålet om hvilke forføyninger som skal treffes, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.
5. Kraftlaget plikter etter nærmere bestemmelser av vedkommende departement å bekoste bygging, drift og vedlikehold av fiske-trapp i Hunderfossen og inntaksdammen samt å foreta og bekoste nødvendige forandringer i elveløpet fra Hölsauget til Hunderfossen for å lette fiskens oppgang under de nye vannføringsforhold.

Kraftlaget plikter videre etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement å sette ut yngel og/eller settefisk som kompensasjon for tap av gyte- og oppvekstplasser i vassdraget.

Hvis vedkommende departement finner det påkrevet, plikter Kraftlaget å anordne sperreinnretninger for fisk foran inntak og tunnelutløp.

Dersom vedkommende departement finner det nødvendig og/eller ønskelig med års mellomrom å foreta biologiske undersøkelser i forbindelse med denne utbygging, plikter Kraftlaget å bære utgiftene til disse undersøkelser.

6. Kraftlaget er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige **veier** og bruer, hvor disse utgifter blir særlig öket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er tilstede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på Kraftlagets bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet.

Veier og bruer som konsesjonären anlegger, skal stilles til fri benyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

7. Neddemte områder ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i 25 cm's høyde. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken.

Ryddingen skal være fullført senest to år etter første neddemning av vedkommende areal.

8. De påhviler Kraftlaget i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter - å unngå ödeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses önskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjönhet eller egenart. Såfremt sådan ödeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Kraftlaget skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berört, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg först mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang, og arbeidet stanses.

Kraftlaget plikter ved planleggingen og utförelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpe-

anlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Kraftlaget har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest inne 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av Kraftlaget.

Om nåværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornöden meddelelse.

9. Kraftlaget skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige merker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvorledes målingene er utført.

10. Manövreringen av dammen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

Det er fastsatt følgende manövreringsreglement:

1. Övre og nedre reguleringsgrense er kote 172,0 henholdsvis kote 171,0.
Höydene refererer seg til Vassdragsvesenets nivellement löpenr. 49.
Reguleringsgrensene skal betegnes ved tydelige vannstandsmerker.
2. Ved vassföringer over 1200 m³/sek skal det manövreres slik at vannstanden i Jevnefjorden ikke blir høyere enn för ved tilsvarende vassföringer.
3. Det slippes forbi vann til flötingen i henhold til vilkårenes post 3 og til fisketrappen i henhold til vilkårenes post 5.
4. Det föres protokoll over manövreringen og over avleste vannstander ved dammen og ved Jevnefjorden. Avskrift av protokollen skal på oppfordring sendes til Vassdragsvesenet.

5. Viser det seg at manövreringen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almeninteresser, kan Kongen uten erstatning til kraftlaget, men med plikt for dette til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Departementet har i den tilråding som ligger til grunn for tillatelsen bl.a. anført følgende:

"Under henvisning til det som er anført av hovedstyret finner man det foreløpig ikke nødvendig å betinge at det skal slippes vann i månedene juni, juli, august og september for å lette eller stimulere fiskens oppgang. Da det imidlertid er mulighet for at forholdene blir forandret senere, f.eks. på grunn av ytterligere reguleringer, vil man foreslå at det tas forbehold om at spørsmålet om vannslipping av hensyn til fiskegangen skal kunne tas opp senere, hvis departementet finner det nødvendig, og at tillatelsen blir gitt under denne forutsetning."

I tilrådingen er videre anført:

"Departementet slutter seg i det vesentlige og i resultatet til hovedstyrets innstilling for såvidt angår tillatelser til å ekspropriere grunn og rettigheter m.v., men har kommet til et annet resultat når det gjelder tillatelse til erverv av fallrettigheter i henhold til § 148, eventuelt § 55. Da det etter det foreliggende må ansees som overveiende sannsynlig at samtlige rettigheter er overdradd ved avtalen med Hunderfossen kommunale kraftselskap, og det av denne grunn ikke har kunnet skaffes noen opplysninger om de fallrettigheter søknaden gjelder, synes det rimelig at spørsmålet utstår til det viser seg om det mot formodning skulle være enkelte fallrettigheter som må erverves.

Skulle spørsmålet komme opp under skjønnet, som antydnet av kraftlaget, vil det kunne være av betydning at saken blir avgjort hurtig, slik at en ny skjønnsesjon kan unngås, og man finner derfor av praktiske grunner å burde foreslå at en eventuell innløsnings- eller ekspropriasjonstillatelse blir gitt av departementet, jfr. pkt 3 i konklusjonen.

Til de enkelte vilkår skal bemerkes:

post 2: Detaljerte planer m.v. i to eksemplarer bes innsendt Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

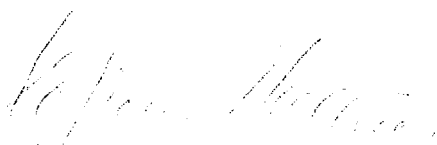
post 5: Landbruksdepartementet vil treffe nærmere bestemmelser vedrørende dette vilkår.

post 9: Om utförelsen av hydrologiske iakttagelser vil det senere bli gitt meddelelse fra Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

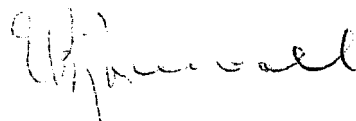
I medhold av vassdragslovens § 130, pkt. 4 og bemyndigelse gitt ved kgl. res. 28. juni 1946 tillates Kraftlaget Opplandskraft å stevne til skjønn i anledning av ovennevnte tillatelse på den måte som er foreskrevet i lov om visse almenningssaker av 9. juni 1851. De rettighetshavere som er kjent forutsettes stevnet på vanlig måte.

.//. 10 gjenparter av dette brev vedlegges.

1 eksemplar bes returnert departementet med vedtagelsepåtegning fra kraftlagets styre.

Dagfinn Mellum

E. Björnvall